

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 42.

Indult Bétsből, Kedden, Május' 27-dikén, 1828.

B é t s.

A' Felséges Tsászár és Tsászárné Május 22-dikén elhagyván ezen fővárost, nyári lakásoknak az ide két mértföldnyire fekvő Tsászári múlató helyet La-xemburgot választották.

Ö Tsászári Királyi Felsége Fő Tisztelendő D ö m e Károly Urat Pozsonyi Kanonokot a' Magyar Literaturára nézve is magának jeles érdemeket szerzett nagy tudományú Férjfiút, ugyan ezen Káptalanban Lectorrá méltóztatott kegyelmesen kinevezni; ismet:

Fő Tisztelendő Schirf n e d e r Ferentz Úrnak a' Pozsonyi Káptalan' Custós Kanonokjának, a' Lucentiai Boldog Aszszony Apátságát kegyelmesen aján-dékozni.

Ö Ts. Kir. Felsége méltóztatott Te-kintetes L á n c z y Ferentz Urat, és Cselei K o l o s y István Urat is, a' Fels. Magyar Királyi Udvari Cancelláriánál eddig volt Praesidialis Concipistát, az Eperjesi Districtualis Táblához valóságos Assessoroknak, Tekintetes T a h y Boldizsár Urat pedig ugyan oda Számfeletti Assessornak kegyelmesen kinevezni.

Rendkívül való alkalmatosság által a' következő tudósítás jött Bétsbe Rio

de Janeiróból Mártz. 7-dikéről. — A' melly Ausztriai Tsászári Kabinét Kurír innen Dec. 13-dikán indult 's Londonon keresztül Braziliába küldetett, az oda megérkezett. Ugyan ezen alkalommal vettük az odavaló Diario Fluminense nevű Újságnak Mártz. 5-dikén költ darabját, mellyben Dom Pedro Tsászárnak és Portugalliai Királynak következő Országos Végzése hirdettetik ki: „Minekutánna az En előrelátó böltsességem által kijelelt idő pont eljött 's bételjesedett, mellyben azon feltételemet, hogy a' Portugalliai koronáról, az Általam 1826-ban Május 3-dikán készített Carta Regia szerént lemondjak, teljesítnem kellett, és mivel En a' Portugalliai Nemzet eránt, melly az ő függetlenségét mindenkor nagy betsben tartotta, tsalhatatlan bizonyságát akarom abbeli óhajtásomnak adni, hogy azt a' Braziliai Nemzettől, (mellynek hogy Fejedelme lehetek legfőbb szerentsémnek és valóságos ditsőségnek tartom) örökre elválasztva lassam lenni, annyira, hogy ezen két Koronának egyesítéséről többé még tsak gondolkodni se lehessen: e'végre En, szabad és önnön akaratomból, 's illy fontos ügynek érett elmével lett hosszas meggondolása után, tzélerányosnak tartottam, parantsolni, úgy a' mint ezen Királyi Végzésem által parantsolom; hogy a' Portugalliai Ország az En

Kedves szeretett Leányomnak II. Donna Mariának nevében, és az Altalam meghatározott 's különös kereskedésbeli jussokkal megajándékozott polgári alkotmány Okleveleinek Szabásai szerint kormányoztassék, mellyre nekem megesküdtek 's a' mellyre Magam is megesküdtem; hasonlóképpen azt is világosan kinyilatkoztatom, hogy Én akárminémű keresetemet sem valami jussomat Portugallia és az ahoz tartozó Országok koronájához többé fenn nem tartom. Ezeket Dom Miguel Infansnak az én kedves Ötsémnek Portugallia és Algarbia Helytartó Országlójának tudtára adom, hogy azokat hirdesse ki, és teljesíttesse. Költ a' Boavistai palotában Mártzius 3-dikán 1828-ban, a' Király aláírásával megerősítve."

G ö r ö g O r s z á g.

A' Smyrnai Újság a' (közelebbi Újságlevelünkben közlött) Scioi esetek leírását a' következő észrevételekkel rekeszti bé: „Fájdalommal láthatjuk ezen történetből miképpen gondolkozzanak 's viseljék magokat Görögországban többnyire majd minden főbb Hivatalbeliek. Irtoztatóbb színben soha sem mutatta még magát az idegen vagyona való áhítozás, mint itt a' Scioi dologban; és az Epitropia gyalázatos árulásánál, hogy a' Fabvier szavaival tegyük ki — még csak gondolni sem lehet utálatosabban koholt fortélyt, mind azoknak, kik az elkövetett rablásnak tanúi lehetnének, láb alól való eltételére. Az Epitropia tagjainak magaviseletét, attól fogva, mikor Scióba béléptek, egész addig, míg onnan elszöktek, így lehet röviden elmondani: Sciora rámentek, hogy a' tárházakban felgyűjtött Mastixot (gyantát) kezekre keríthessék, hogy a' nyomorult falukat, mellyek az 1822-iki in-

ségből kezdik vala magokat felvenni, kirabolhassák, és az egész tzitrom - 's narantszedést, két olyan nagy adót vétvén ki reá, mint a' mennyit ért, elfoglalhassák; — bészereztek Syrában öltson az eleséget, 's a' Sziget lakosinak és a' Seregnék drága pénzen adták; fizették a' katonaságot míg szükség volt reá, hogy fosztogatásait védelmezze, de mihelyt nem volt mit lopni, elillantottak, 's a' népet és a' sereget az éhségnek és ellenség kardjának hagyták áldozatul. És — ebben áll a' Scaramanga 's társainak Haza - 's felebaráti szeretete!! — Annyi haszna lesz még is ezen gyűlöletes történetnek, hogy ebből, mint példából, megfogja a' Görög Ország mostani Feje érteni, mit kelljen az ilyen Expeditiókról tartani, mellyekhez a' Tengerirablás régi titkos fejei egyedül olly tzelből fognak, hogy minekutánna a' tengeren rabolniok nem lehet, így legalább más szín alatt elébbi mesterségeket űzhetik. A' Scioi lakosok panasza fülébe fog az Elölülőnek hatni, és nem fogja többé megengedni, hogy a' pénz és nyereség szomjúhozása újabb mezőt nyerhessen. Most már meg Candia van tzelba véve, hihetően az Olajjáért, mint Scio a' Mastix ért. — Az Elölülőnek ezt nem kell megengedni. Az igazság, mellyet Ő kétség kívül szeret hallani, azt mondatja velünk, hogy a' Scioi Expeditiót is (mellyet külömben is soha sem hagyott helyben) kár volt Neki vissza nem parantsolni; és most már, azon utálatos dologban, a' mi történt, magát okolhatja. — A' millyen gyalázatos ez a' Görögökre, éppen olyan ditsőséges a' Frantzia hajós seregre nézve, melly valamint más több ízben, úgy ez alkalmatlansággal is kimutatta azon emberszerető lelket melly a' háború kezdetétől fogva sok rosszat meggátolt 's jóvá tett.

A' miről a' M. Kurírnak 35-dik Számjában röviden említést tettünk, hogy t. i. az Ausztriai Ts. K. tengeri hajós seregek vezéreinek közbenjárásokra, Gróf Capodistrias, 102 Arabs katonákért, kik Görög fogságba estek, ugyan annyi Török fogságban lévő Görög foglyokat váltott ki; megérdemli, hogy azt hivatalos tudósítás szerént most bővebben előadjuk, melly rövideden itt következik.

Gróf Dandolo Ts. K. Contra Admirális a' Veneto nevű Ausztriai hadi Brigget küldötte el e' végre, eleibe szabván Prokesch Májornak és Zimburg hajós Kapitánynak, hogy a' foglyok kiváltására egyező akarattal mindent elkövetnének. Illy szándékkal tehát elsőben is Nápoli di Romániába mentek 's ott Gróf Capodistriassal a' dolgot elvégezvén 115 Görög fogságba esett Arabsokat által is vettek, és egy görög hajóra szállítván Modonba kísérték. Ibrahim Basa eleinte vonogatta magát, azt mondván, hogy miolta ő a' szállító hajóit Egyiptomba vissza küldötte, azolta tsak 17 Görög esett fogságba, más nehézség az, hogy nálók a' Török Hadi-szokás szerént, a' fogoly azé a' ki azt elfogta, és tőle elvenni nem lehet. Azt mindazáltal megígérte, hogy Hadai között kihirdetteti a' dolgot, 's katonáitól annyi foglyot a' mennyi a' kiváltásra megkívántatik maga pénzén szerez. — Ezt teljesítette is, még pedig olly nemes indulattal, hogy ő 115 fogoly Arabsért 172 Görög foglyot adott által. Ezeket a' Veneto nevű Ts. K. Brigg és azon görög szállító hajó, mellyen az Arabsok Modonba vitettek, Apr. 15-dikán Éginába szerentsésen által szállították. — Ez alkalmatossággal Gróf Capodistrias a' következő levelet írta Gróf Dandolo Ts. K. Contra-Admirálisnak.

„Admirális Úr! A' Veneto nevű Ts. K. Brigg Vezére és Prokesch Májor Úr

felettébb való és szíves igyekezettel eljárak a' reájok bízott dologban, hogy a' Görög Kormányzék és Ibrahim Basa között, bizonyos számú foglyok kiváltása végre hajtassék. A' hazájokba visszatért szerentsétlenek áldják az Admirális Urat, ebbeli jótéteményéért; én pedig szerentsésnek tartom magamat, hogy ezzel az Admirális Úr eránt viseltető szívbeli háládatosságomat egyesíthetem. Vagyok 's a' t. Gróf Capodistrias.

Más részről Dandolo Contra Admirálishoz Ibrahim Basa a' következő levelet küldötte:

„Vettem az Úr levelét, mellyet hozám Febr. 26-dikán bocsátott, 's engemet az abban erántam kinyilatkoztatott barátságos indulatja által nagyon lekötelezett. — Prokesch Májor Úr nekem 115 fogoly Arabsokat adott által; én is adtam neki ugyan annyi fogságba esett Görögöket. De az Úr meghatalmazott emberének jeles maga viselete olly nagy tiszteletre indított engemet, hogy szinte kényszerítetém eránta való jóakaratomat különösen is megbizonyítani. Feltettem tehát magamban, hogy még több Görög foglyokat is adok neki, ezt kijelentvén előtte, ő nemes mérsékléssel 30-at kért; de a' mivel én kívánságomnak eleget nem tettem volna, adtam tehát az ő kérésén felyül még 42-töt. Mindenkör örömmre vál, ha az Úr állapotja felől jó hírt hallhatok. Kérem az Urat győződjék meg az én teljes tiszteletem felől. Modonban Apr. 6 dikán 1828“

Ibrahim Basa.

O r o s z B i r o d a l o m.

Sz. Pétervára. Május 9-kén. A' f. H. 7-kén Ő Felsége a' Tsászári Kaszély piatzán fényes hadvizsgálást tartott és a' katonaságtól bútsút vett. A' Tsá-

szárné holnap fog Odessába megindulni. A' Kázáni Templomban az Uralkodó hosszabb elútasakor tartatni szokott imádságok elmondattak. A' templomban az egész Tsászári Familia jelen volt. A' nép, melly felgyűlt, világos jeleit adta ez alkalmatossággal a' Tsászárhoz való ragaszkodásának és szeretetének. — April. 24-kén a' Tsászár a' következő négy rendbeli Végzést (Ukasz) bocsátotta az Igazgató Tanátshoz 1) A' második Hadi sereg Vezére Generális Feldmarsal Gróf Wittgenstein a' megindult egész Hadi seregnék Fő vezérévé neveztetett ki 2) A' Tsászári General-Stub Elölülője Sz. Pétervárából elfog a' Sereghez indulni, és helyébe Gróf Czernitseff fog állani. 3) Senator Abakumoff fog a' Török Ország ellen kiküldött Hadi seregnél az Eleség és tábori szerek Fő Igazgatója lenni; úgy hogy a' mostani General Intendant — helyét egyébaránt megtartván — alatta fog állani. Moldva- és Oláh-Országok igazgatására különös rendelések fognak tétetni; a' több tartományok mellyek elfoglaltatnak a' nevezett Fő Igazgató Senator Abakumoff felvígyázatja alá fognak bízattatni. 4) Podolia, Cherson, és Bessarbia a' mostani környül állásoknál fogva, az 1812 Mártz. 13-kán költ Ukasz értelme szerint, háborúi lábra állanak és a' második Hadi-sereg Kerületjeihez számláltatnak. — Május 3-kán General-Major Osten-Sacken a' Kaukuzsi Hadi sereg General-Stábjának Főjévé (Chef) neveztetett. Generális Gróf Tolstoy lesz, a' Tsászár távol léte alatt, Sz. Pétervári és Kronstadti Kommandírozó.

A' Tsászár Sz. Pétervárából egyenesen Ismailba fog utazni, a' hová Május 19-kén szándékozik elérkezni.

Oláh Ország.

Bukarestből jött legújabb tudósítások szerint Május 12-dikén ment bé

mintegy 3000 Orosz lovasság ezen fővárosba Bátor Geismar Generális vezérése alatt. Hertzeg Ghika, az Oláh Országi Vajda, Május 10-dikén elhagyta a' várost, és Ploestinek vette útját.

Portugallia.

Május 17-dikén költ Párisi Újságok írják: hogy Bajonnéba Telegraphusi tudósítások érkeztek Lisbonából, mellyek Május 6-dikáig terjedő igen fontos dolgokat közölnek. Ezek szerint a' helytartó Május 3-dikán egy Királyi végzést adott ki, melly által az Ország három Státusait (a' Lemagoi Corteseket) egybe gyűlni parantsolja. Május 4-dikén a' külső Minister Santarem Úr egy hivatalos Jelentést küldött minden Lisbonában lévő külső Udvarok Követeihez, mellyben azoknak a' Régens elhatározott akaratját, és a' tegnapi napon kiadott végzését tudokra adja. Erre minden idegen Hatalmasságok meghatalmazott Személyviselői, valamint a' Spanyol Követ is, egyező akarattal azt a' Nyilatkoztatást adták ki, hogy azon naptól fogva, mellyen a' Ministernek a' feljebb említett hivatalos Jelentését vették az ő követségi hivatalok a' Lisbonai Udvarnál egészen megszűnt. — D. Joao VI nevű Línea hajó jön Braziliából Lisbonába Királyi Biztosokkal, kik Dom Pedronak azon Királyi Végzését hozzák a' Régenshez, hogy Ő a' Portugalli koronáról lemond és arra való jussát a' Leányának Donna Mariának adja által; de ez a' hajó még Május 6-dikáig Lisbonához meg nem érkezett.

Nagy Britannia.

Május 8-kán az Alsó Házban Burdett Ur a' Catholicusok Emancipatiojára Motiót tett. Beszédét azon való sajnálkozásán kezdte, hogy az E-

mancipatiónak két kiváltképpen való Pártfogóitól megfosztatva áll fell. „Értem — ugymond — Plunkett Lordot (a' ki Irlandiai Ország Biróvá neveztetett ki) és a' meg holt Ministert Canningot. A' mi ezen utolsónak elvesztését illeti, ötet méltán sirathatják a' Catholicusoknak minden igaz barátai. A' Világ egy olyan idő potban vesztette el ötet, midőn legnagyobb szüksége lett volna reá. Ámbár más felől az Atyjafiai méltán reá alkalmaztathatják a' Római Historia-Irónok ama szavait“ Tu vero felix Agricola, non tantum claritate vitae sed etiam opportunitate mortis“ Mert ha ezer esztendeig élt volna is Canning, soha sem nagyobb és közönségesebb kedvességgel, sem a' mostaninál maradandóbb hirrel nem léphetett volna le a' pályáról. (Halljuk! Halljuk!) ugyan azon indító okok tétetik most én velem ezen javallást, mellyeknél fogva Canning azt tette vala. És mivel azt a' Ház akkor elfogadta, kérem a' Ház érdemes tagjait, hogy magokkal ellenkezésbe ne jöjjenek, és mikor a' Világ napról napra halad elő a' Megvilágosadásban és igazság-kivánásban a' Viszsa felé való menetelre példát ne mutassanak. Ne gondolják az Urak, hogy én az Angliai Egyháznak nem vagyok barátja. Sőt inkább — ha ma kellene is választanom a' Vallásbeli felekezetek közt, ma is a' magamét választanám. — Azt állítom én elsőben is, hogy a' Limeriki Egyesség hasonló jussokat ad a' Római Catholicusoknak az Ország Protestans lakossaiéihoz. Ugy tekintem én ezen Egyességet mint a' Catholicusok Magna Chartáját, és annak megsértését tartom minden rossz kutféjének. Azt mondá Peel Ur: ha megvan Sértve azon Tractatus, igen illő dolog, hogy az megorvosoltasék. Én hát most annyival inkább óhajtom Peel Urat az

eránt meggyőzni, hogy az valosággal meg rontatott, miveligy ötet reménylem hogy magamnak megnyerhetem. De nemcsak a' Limeriki Tractatus van meg rontva, hanem meg van egy újabb törvénytzikkely is t. i. az Unio melly által Anglia Irlandiával egyesült. És ha ez az Egyesülés meg nem esett volna; ha Irlandiának most is magának volna független Parlamentuma: úgy kikételkedik felőle, hogy az Emancipatio régen meg lett volna. Én tökéletesen hiszem, hogy ha egy ügyes Prokator egy 12 értelmes ferfiakból álló Jurynek a' Limeriki Tractatust eleibe terjesztené: az ítélet bizonyosan a' Catholicusok javára fogna kiesni. (Itt fell olvasta a' Baroneta' Limeriki Egyesség pontjait, 's igyekezett mutogatni, hogy azok nagyobb részént mind meg vagynak szegve) — Hárítsukel hát magunkról azt a' gyaláztatot, mellynek motska az Irlandiával való bánásunkért reánk ragadt. Igyekezzünk — ha bár későn is — elfelejtetni Irlandiával a' mit véle elkövettünk. Az Irlandusok hamar felejtenek; őket könnyen meg lehet bántani, de érzékenyek a' háladatosságra is. A' Pitt nagy neve van meg gyaláztatva az által, hogy az Unions-Acta fogadásai nem teljesítetnek. Pitt oda vitte ki a' dolgot, hogy az Irlandiai Parlamentum maga kérte az Angliával való egyesítettést. Pitt nyilván ezen eszközöket ítélte az Unio kivitelére szolgálóknak, mellyeket most én javallok. Duigenan az akkori egyik Minister, az Emancipatio leg tüzeesebb ellensége, akkor tette ama nevezetes vallást. „ha Irlandia egyesül Angliával, úgy meg kell lenni az Emancipatiónak“ Maga a' Király (III-ik György) az első egyesült Parlamentet eloszlató beszédében így szollott: „Az Irlandiával való egyesülést úgy tekintem mint Országlásom legszerentsé-

sebb részét, a' mennyiben ez által alkalmatosságot nyertem a' Britanniai Constitutio tellyes áldásainak minden Irlandia i jobbágyjaim felett való kiterjesztésére (Halljuk!) Azon sokszor emlegetett ellenvetésre, hogy t. i. a' Catholicusok úgy tekintik magokat mint két Fejedelem jobbágyjait, magának a' Pápának szavait hozom fel, a' ki 1825 Jan. 29-kén költ Nyilatkoztatásában azon az okon hárhoitotta el magáról a' Mexikó és Spanyol Ország közt való közbenjárást „hogy néki tsak a' lelkiekben van szava“ — Egyébaránt ezen kérdés nem tsak a' Catholicusokat, hanem a' Protestánsokat is, és egész Anglia javát, békességét és boldogságát illeti. Sőt illeti ez a' Finantziát is; a' mennyiben itt a' forog fel, hogy kelljen e' továbbra is az Ország költségét az' Irlandia elnyomását tzélzó Systemára fordítani, vagy sem? — semmi sem kerül kevesebbe mint az igazságot egyenesen ki szolgáltatni; semmi sem kerül többbe, mint elnyomni igyekezni (Halljuk!). A' Finantz-Biztosság tagjai, bár melly jeles emberek légyenek is, soha sem fognak olyan eszközt kigondolni; a' mellyel többet meg lehessen az Ország társjának kímélni, mint ha Irlandiának igazat adunk. Tekintsünk széllyel magunk körül — lám Hannoverában, Burkus Országban, Hollandiában Amerikában és mindenütt béke és tsendesség követte a' Vallásbeli szabadság bévételét (Tetszés). Az igaz, hogy az Emancipatio nagy változást fogna szerezni Irlandiában: igen, de minden változás javára fog válni az Orzágnak. — Én nem akarom zavarodásba hozni a' Ministereket; külömben is sokat tettek már ök (Hosszas Tetszés), meg tették azt a' mi a' Bigottok előtt legtöbb; annál fogva készen kell magokat tartani a' többi-

re is (telyes tetszés) Hertzeg Wellingtonnak most modjában van a' leg szebb koszorút megérdemleni! Légyen Békeszerző Irlandiában — 's fizessen meg e' képpen az Irlandiai Catholicusoknak kik utolsó tsepp vérekkel is segítettek néki a' győzedelmi koszorút meg nyerni (lármás tetszés). (a' többi következik).

B u r k u s O r s z á g.

Gróf Agoult rendkívülvaló Franzia Követ Május 14-kén mutatta bé Ö Felségének, Meghatalmazó levelét.

N é m e t O r s z á g.

Fő Hertzeg Aszszony Mária, Nádor Ispány Ö Ts. K. Fő Hertzegsége Hitvese fijával Sándor Fő Hertzeggel Stuttgárthba a' Vürtembergi Királyi Familia látogatására megérkezett. Egynehány hétig ott fog mulatni. Ott van a' Fő Hertzeg Aszszony testvér nénye is a' Sachsen-Altenburgi Hertzeg Aszszony három leányával Maria, Theresia, és Ersébet Hertzeg Aszszonyokkal.

M a g y a r O r s z á g.

Pestről Május 21-dikén. A' Hazai 's Külföldi Tudósításokból.

Ö Ts. Királyi Apostoli Felsége Fő Tisztelendő és Méltóságos Laitsák Ferentz Ö Nagyságát, a' Nagy-Várad Deák szertartásu Püspököt, kit mind nemes szívű adakozása, mind bő Tudománya, és a' Tudósokhoz viseltető Pártfogása régen a' köz tisztelet tárgyává tett, eránta viseltető különös bizodalomból a' Nagy-Várad Tudományos Kerület Fő Igazgatójává kegyelmesen kinevezni méltóztatott.

Primás Ö Hercegsége Nagy-tiszteletű Tudós Vass László Urat, a' Pesti Fő Oskolánál a' Szent Geographia, Chronologia és Egyházi Történetek Királyi rendes Tanítóját, és az említett Fő Oskolának mostani Nagyságos Rectorát, tudománybeli fényes érdemeiért a' folyó hónap 6 dikán tartatott Tisztválasztó Gyűlésben Tettes Nemes Esztergom Vármegye Tábla Birájává nevezte. Midőn a' bő és igen velős tudományu Férfiúnak ezen megkülömböztetését érzékeny részvétellél hirdetjük, meg nem áthatjuk, hogy egyszer'smind azt az örvendetes hírt is ne közöljük a' Magyar Nemzettel: hogy e' nagy tehetségű, és magokban a' Történeti Kútfőkben igen jártas Tudós Munkájának azon része, melly az Egyházi Történetekbe való Bévezetést, úgymint a' Kritikát, Szent Geographiát, és az igen szövevényes, de itt érthetőbbé tétellett Chronológiát magában foglalja, a' napokban sajtó alá fog bocsátatni.

Makóról. Május 6-kán. Nagy és díszes innepet ült Tettes Csanád Vmegye, kebelébe pompásan elfogadván Méltóságos Széki Teleki Jósef Gróf Urat, mint Ö Felségétől kegyelmesen kinevezetett Fő-Ispányát. A' Beiktatást megelőző napon Május 4 dikén délutáni 4 órakor a' Városon kívül az ohajtott Nagy Vendégnek eleibe ment a' gazdag 's fényes öltözetű Nemes Banderium Tekintetes Tököly Péter Al-Ispány Úr' vezetése alatt; ezután 120 Ns. Lovag, kiket Tekintetes Lukács Jósef Tábla-Bíró Úr, mint Kapitány vezérlett. Utánok a' sok megyebéli és vidéki Papság és Uraság. A' Vármegye' határánál egy Kiküldöttség, mellynek szószóllója Fő tisztelendő Róka István Úr Makói Plébános és Esperest volt, megköszöntötte az új Fő-Ispány Urat, a' ki Mélt. Báró

Venkheim Jósef Fő-Ispány Úr, mint Királyi Commissariusnak társaságában a' kiállott Banderiumhoz és Nemességhez elérkezvén, Sátor alatt mind a' két Méltóságot egy másik Deputáció Tekintetes Bánhidi Antal Tábla Biró Úrnak megszóllamlásával idvezlette. Innen a' pompás Késéret elindulván, midőn a' Vármegye házához eljutottak, ott a' két Mélt. Vendéget Méltós. Galantai Fekete Ferentz Gróf Úr számos Kiküldöttség között köszöntő Beszéddel fogadta. Azután Tettes, Csongrád, Arad, Békés, Torontal, Temes, Krassó Vmgyék Kiküldöttjei tették idvezlő tiszteleteket a' megjött Méltóságoknak, kik minden köszöntésekre szokott kegyességgel és örömmel feleltek. Estve fényes bált adott T. Tököly Péter Al Ispány Úr, a' mellyre több sok Úri Vendégek között a' két Méltóság is megjelent. Más nap Máj. 5-dikén nyóltz órakor a' Méltós. Fő-Ispány Úr a' Ns. Banderium és Lovasság által kísértetve ágyúzás között a' Ref. templomba megjelent; kilentz órakor a' Katholikusok' templomába ment szinte azon pompás kísérettel a' szent Lélek meghívására. Innen ágyú dörgések közt a' Vármegye házához indult, 's ottan a' nagy deszkasátorban kezdődött az Installatio. Mélt. Báró Venkheim Jósef Fő-Ispány és Királyi Commissarius Úr megszóllamlott hathatós ékesen-szóllással, mellyre a' Mélt. új Fő-Ispány Úr szokott ékes és igen fontos beszéddel felelt. Ez után mind a' két szólló Méltóságokhoz T. Tököly Péter Al Ispány Úr szép magyarságú 's tele forró háláadású beszédet tartott. Installatio után három száznál többet gazdagon megvendégelt az installált Fő-Ispány Úr. Ebéd felett a' Felséges Uralkodóért, Austriai Ts. Kir. Fő-Hertzegekért, 's a' nagyon szeretett Nándor-Ispányunkért az Egészség' köszöntése ágyú dur-

rogások között folyton folyt. Azon este a' Fő-Ispány Úr nagy fényű bált adott; más nap ismét a' Tettes Karokat és Rendeket megvendégelte; 's akkor este T. Tökölly Al-Ispány Úr ismét fényes bálal mulatta a' Fő-Ispány Urat, 's a' többi Vendégeket. Este a' város kivilágosított, a' mi ugyan előtte való nap is történt, de este felé eső esvén és szél is támadván tökéletes nem lehetett. Az említett Al-Ispány Úr házán ezen rövid és szép Felírás tündöklött:

Köszönet Királyi Felség!

Látja az Ég,

Hogy Tömjénem

Buzgó szívem

Neked

'S Telekinknek ég.

Jöttek ki nyomtatásban számos köszöntő Versek is, kiváltképpen a' két Cseresnyés Urakéi igen jelesek. Szóval, a' nagy és sok érdemű Méltóságos Fő-Ispány Úrnak beiktatását, köz fellelkesített öröm, háláadó szív' kiömlődező jelei pompásították.

Hazai művészet és tudományosság.

„Principibus placuisse Viris, non minima laus est.“ A' költéssel a' böltseséget jól öszvekapcsolni tudó Poétának amaz arany verséből nem-

csak azt tanuljuk, hogy a' személynek dicséretére vál, ha az az érdem' útján a' Fő-Fő Férjfiaknak tetszését megnyeri; hanem azt is, hogy a' köz nemzeti virágzat előmozdítására intézett akármely mív annál érdemesebb, mennél több Előkelőknek helybenhagyására méltatik. A' közönségesen ismert eredeti nemzeti Munka, a' Magyar Pantheon egyik legszerentséesebb intézeteink közül való, mivel annak betse szüntelen nevedésben vagon. Mellynek érdemes Olvasó-jit ezennel új örvendetes tudósítással legjűk-meg:

„Ö Főméltósága Rudnai 's Divék-Ujfalusi Hertzeg Rudnay Sándor, Országunknak szeretett és tisztelt Primása méltóztatott kegyesen megengedni, hogy igen betses Répe, Kézíratmása, Életírása 's Főnemzetségi tzimere az említett nemzeti Munkában kiadathassanak.“

Ezen igen kedves hírt valamint egy részről szívbeli örömmel közöljük, úgy más részről teljes reménnyel vagyunk az eránt, hogy szép anyanyelvünk, melly hajdani időkben Nagy Lajosunk' és Mátyásunk' Udvari nyelve vala, ditső Nagyjaink által ápolva, kívánt magosodásra fog jutni, egy olyan Legkegyelmesebb Atyánk és Királyunk alatt, ki drágalatos Életét hív Magyarjainak boldogítására szentelni méltóztatik.

A' Gabonának ára; Po'sonyi mérő szerént, Váltó Tzedulában.

	Tiszta Búza:	Kétszeres:	Rozs:	Árpa:	Zab:	Kukoritza:
Pesten, Máj. 16-dikán:	7 f. 20 kr.	5 f. 40 kr.	4 f. 52 kr.	3 f. 24 kr.	2 f. — kr.	3 f. 40 kr.
Mosonban, Máj. 23-kán:	6 f. — kr.	5 f. 20 kr.	4 f. 40 kr.	3 f. 10 kr.	2 f. 20 kr.	3 f. 20 kr.
Posonban, Máj. 21-kén:	7 f. — kr.	6 f. 15 kr.	5 f. — kr.	3 f. — kr.	2 f. 10 kr.	4 f. — kr.

Szerkeztető és Kiadó Marton József, Professor.

Nyomtató Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro. 752.)